

ENEFIT OUTOTEC TECHNOLOGY OÜ

MAJANDUSAASTA ARUANNE

1. jaanuar 2017 – 31. detsember 2017

Enefit Outotec Technology OÜ põhitegevusalaks on teadus- ja arendustegevus loodus- ja tehnikateaduste vallas.

Äriniimi	Enefit Outotec Technology OÜ
Äriregistri kood	11693868
Aadress	Lelle 22 Tallinn 11318 Eesti Vabariik
Telefon	372 46 52 222
Faks	372 71 52 200
E-post	Tarvi.Thomberg@energia.ee
Juhatuse liikmed	Tarvi Thomberg Robert A. Mergler
Omanikud:	Eesti Energia AS (60%) Outotec GmbH & Co. KG (40%)
Tegevusala kood	72191 – teadus- ja arendustegevus loodus- ja tehnikateaduste vallas

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest.

Dokument koosneb 34 leheküljest.

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	4
KOONDKASUMIARUANNE	4
FINANTSSEISUNDI ARUANNE	5
RAHAVOOGUDE ARUANNE	6
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	8
1. Üldine informatsioon.....	8
2. Kokkuvõtte olulisematest arvestuspõhimõtetest.....	8
3. Finantsriskide juhtimine	18
4. Olulised raamatupidamishinnangud ja eeldused	20
5. Materiaalne põhivara.....	21
6. Immateriaalne põhivara.....	22
7. Ettemaksed ja muud nõuded.....	22
8. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi.....	23
9. Finantsinstrumentide krediitkvaliteet	23
10. Raha ja raha ekvivalendid	24
11. Osakapital.....	24
12. Võlakohustused	25
13. Võlad hankijatele ja muud võlad.....	26
14. Tulevaste perioodide tulud.....	26
15. Müügitulu.....	26
16. Kaubad, toore, materjalid ja teenused	26
17. Mitmesugused tegevuskulud	27
18. Tööjõukulud	27
19. Finantskulud.....	27
20. Tehingud seotud osapooltega	28
21. Tingimuslikud varad ja kohustused.....	29
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	30
JUHATUSE LIIKMETE ALLKIRJAD MAJANDUSAASTA ARUANDELE	33
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	34

TEGEVUSARUANNE

Enefit Outotec Technology OÜ asutati Eesti Energia AS ja Outotec GmbH & Co. KG poolt 10. juulil 2009. Eesti Energia ASile kuulub 60% ja Outotec GmbH & Co. KGle 40% Enefit Outotec Technology OÜ osadest.

Enefit Outotec Technology OÜ tegevuse peamine eesmärk on arendada ja litsentseerida Enefit tehnoloogiat ning pakkuda sellega seonduvaid teenuseid. Enefit tehnoloogia on välja töötatud põlevkivist ja muudest süsivesinikke sisaldavatest materjalidest õli ja gaasi tootmiseks.

Enefit Outotec Technology OÜ (EOT) alustas majandustegevusega 2012. aasta alguses. Ettevõtte värvas tegevuseks vajaliku personali ja käivitas tegevuse põhitegevuskohaga Frankfurdis, Saksamaal. 2013. aastal lõpetati pilootseadme ehitus, millele järgnes seadme käivitus ja esimene täiemahuline testprogramm.

2017. aasta tegevused olid suunatud peamiselt tehnoloogia edasiarendamisele E280 tehases Eestis ning arendusteenuste pakkumisele Aasias. Olemasolevate klientide arendusprojektides jätkusid erinevate põlevkivide testimised ning Enefit tehnoloogia pakkumiseks vajalikud uurimistööd ja tasuvusanalüüsid. 2018. aastal on kavas jätkata tööd olemasolevate ja uute klientidega põlevkivi ressursside ning Enefit tehnoloogia arendamisega.

Enefit Outotec Technology OÜ tähtsamad majandusnäitajad on järgmised:

(eurodes)	2017	2016
Müügitulu	1 315 520	670 656
EBITDA	932 618	413 227
Rahavood äritegevusest	76 290	-514 417
Varad aasta lõpul	5 295 381	5 101 078
Omakapital aasta lõpul	896 606	808 585
Investeeringud	237 411	386 664

31. detsember 2017 seisuga oli ettevõttes 4 töötajat (31. detsember 2016: 4 töötajat). Info tööjõukulude kohta on avaldatud lisas 18.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KOONDKASUMIARUANNE

(eurodes)

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Müügitulu (lisa 15)	1 315 520	670 656
Muu äritulu	387	975
Kaubad, toore, materjal ja teenused (lisa 16)	-58 280	-43 092
Mitmesugused tegevuskulud (lisa 17)	-166 266	-163 725
Tööjõukulud (lisa 18)	-157 406	-51 522
Põhivara kulum (lisad 5, 6)	-716 865	-642 621
Muud ärikulud	-1 338	-66
ÄRIKASUM (-KAHJUM)	215 752	-229 395
Finantskulud (lisa 19)	-127 731	-119 106
Neto finantstulud (-kulud)	-127 731	-119 106
ARUANDEAASTA PUHASKASUM (-KAHJUM)	88 021	-348 501
ARUANDEAASTA KOONDKASUM (-KAHJUM)	88 021	-348 501

Lehekülgedel 8 kuni 29 toodud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE
(eurodes)

	31. detsember	
	2017	2016
Põhivara		
Materiaalne põhivara (lisa 5)	3 161 675	3 796 055
Immateriaalne põhivara (lisa 6)	905 394	742 060
PÕHIVARA KOKKU	4 067 069	4 538 115
Käibevara		
Ettemaksed ja muud nõuded (lisa 7)	100 484	147 628
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisad 3.1, 8, 20)	373 614	-
Raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 8, 9, 10)	754 214	415 335
KÄIBEVARA KOKKU	1 228 312	562 963
VARAD KOKKU	5 295 381	5 101 078
OMAKAPITAL		
Omakapital		
Osakapital (lisa 11)	5 503 792	5 503 792
Akumuleeritud kahjum	-4 607 186	-4 695 207
OMAKAPITAL KOKKU	896 606	808 585
KOHUSTUSED		
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised kohustused seotud osapooltele (lisad 3.1, 8, 12, 20)	3 800 000	3 300 000
Tulevaste perioodide tulud (lisad 14, 20)	-	268 889
PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU	3 800 000	3 568 889
Lühiajalised kohustused		
Võlad seotud osapooltele (lisad 3.1, 8, 12, 20)	425 694	623 398
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1, 8, 13, 14, 20)	173 081	100 206
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU	598 775	723 604
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU	5 295 381	5 101 078

Lehekülgedel 8 kuni 29 toodud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

RAHAVOOGUDE ARUANNE
(eurodes)

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Rahavood äritegevusest		
Aruandeaasta ärikasum/-kahjum	215 752	-229 395
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum (lisad 5, 6)	716 865	642 621
Korrigeeritud kasum	932 617	413 226
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus (lisad 7, 8, 9, 20)	-334 878	-12 320
Äritegevusega seotud kohustuste muutus (lisad 8, 13, 20)	-400 481	-823 938
Makstud intressid ja laenukulud (lisad 19, 20)	-120 968	-91 113
Kokku rahavood äritegevusest	76 290	-514 416
Rahavood investeerimistegevusest		
Deposiitide netomuutus	8 408	-
Tasutud põhivara soetamisel (lisad 5, 6)	-245 819	-386 664
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-237 411	-386 664
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud omanikelt (lisad 12, 20)	500 000	-
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	500 000	-
Rahavood kokku	338 879	-901 080
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses (lisad 8, 9, 10)	415 335	1 316 415
Raha ja raha ekvivalentide muutus	338 879	-901 080
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus (lisad 8, 9, 10)	754 214	415 335

Lehekülgedel 8 kuni 29 toodud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)

	Osakapital	Ülekurss	Akumuleeritud kahjum	Kokku
Saldo seisuga 31. detsember 2015	2 765	4 001 027	-4 346 706	-342 914
Osakapitali suurendamine	100	1 499 900	-	1 500 000
Kokku tehingud omanikega	100	1 499 900	-	1 500 000
2016. aruandeaasta koondkahjum	-	-	-348 501	-348 501
Saldo seisuga 31. detsember 2016	2 865	5 500 927	-4 695 207	808 585
2017. aruandeaasta koondkasum	-	-	88 021	88 021
Saldo seisuga 31. detsember 2017	2 865	5 500 927	-4 607 186	896 606

Täpsem informatsioon osakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on toodud lisas 11.

Lehekülgedel 8 kuni 29 toodud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

1. Üldine informatsioon

Enefit Outotec Technology OÜ on Eesti Vabariigis 29. juulil 2009 registreeritud äriühing.

Ettevõtte tegevusalaks on teadus- ja arendustegevus loodus- ja tehnikateaduste vallas.

Ettevõtte registreeritud aadress on Lelle 22, Tallinn 11318, Eesti Vabariik.

Enefit Outotec Technology OÜ osanikeks on Eesti Energia AS (osalus 60%) ja Outotec GmbH & Co. KG (40%). Enefit Outotec Technology OÜ emaettevõtte on Eesti Energia AS, mis on Eesti Vabariigi äriühing.

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt kinnitatud 22. juunil 2018. Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule esitatakse majandusaasta aruanne heakskiitmiseks ettevõtte nõukogule ja kinnitamiseks osanike üldkoosolekule.

2. Kokkuvõtte olulisematest arvestuspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulisematest arvestuspõhimõtetest. Nimetatud arvestuspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a. juhtudel, mille kohta on eraldi avaldatud info.

2.1 Arvestuse alused

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas **rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS)** ja Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandardite Tõlgendamise Komitee (IFRIC) tõlgendustega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Raamatupidamise aastaaruandes esitatud finantsnäitajad tuginevad põhiliselt ajaloolisele soetusmaksumusele, välja arvatud müügiootel ning õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused.

Finantsaruannete koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab teatud raamatupidamishinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt mitmete otsuste tegemist arvestuspõhimõtete rakendamise osas. Need valdkonnad, mis eeldavad keerulisemaid hinnanguid ning kus raamatupidamishinnangutel ja arvestatud eeldustel on oluline mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioonile, on avalikustatud eraldi lisas 4.

2.2 Arvestus- ja avalikustamispõhimõtete muutused

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid ettevõtte kohustuslikuks alates 1. jaanuaril 2017:

- „Avalikustamise projekt” – IAS 7 muudatused. Vastavalt standardi nõuetele on aastaaruandes avalikustatud informatsioon võlakohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste kohta.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only
Intsiaalid/initials <u>M.A.</u>
Kuupäev/date <u>22. 06. 18</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1.1.2017 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõttele.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2018 või hilisematel perioodidel ja mida ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

- *IFRS 9 „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine*, rakendub 1. jaanuaril 2018. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:
- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtusest läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõttele tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials M.A.
Kuupäev/date 22.06.18
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Ettevõtte hindab, et IFRS 9 ei avalda olulist mõju finantsaruandlusele 1. jaanuar 2018 seisuga, kuna nõuete allahindlused on olnud ajalooliselt ebaolulised ning raha ja hoiuseid hoitakse kõrge reitinguga krediitiasutustes; seetõttu oodatava krediitrikahju mudel, sealhulgas tulevikku suunatud teabe hindamine, ei tekita olulist väärtuse langusest tulenevat kahjumit. Kõik finantsvarad vastavad APIM nõudele ja neid hoitakse sissenõudmise eesmärgil, seega jätkatakse nende kajastamist korrigeeritud soetusmaksumuses.

Samuti ei mõjuta IFRS 9 ettevõtte finantskohustusi, kuna uued nõuded avaldavad mõju ainult finantskohustusele, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, ning ettevõtte puuduvad sellised kohustused.

Ettevõtte ei rakenda riskimaandamise arvestust, seega IFRS 9 mõju puudub. Uus standard kehtestab täiendava info avalikustamise nõuded ning esitusviisi muudatused. Eeldatavasti muudab see ettevõtte finantsinstrumentide kohta avalikustatava info sisu ning ulatust, eriti uue standardi vastuvõtmise aastal.

- *IFRS 16 „Rendilepingud“* (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Standard avaldab mõju kasutusrendilepingutest tulenevate kulude, varade ja kohustuste kajastamisele finantsaruannetes.

Ettevõtte hindab muudatuste mõju ebaoluliseks kuna rendimaksed ei ole olulised (vt lisa 17). Ettevõtte hindab, kas teatud lepingud, mida praegu rendilepingute kohaselt ei arvestata, kuuluvad uue standardi kohaldamisalasse ja kui on, siis kas kohaldada üleminekuvabadust selliste lepingute ümberhindamise suhtes.

- *IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“* (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.
- *IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ muudatused* (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitulepingu põhiosutaja (*principal*) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkimise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.

Ettevõtte hinnangul ei oma IFRS 15 rakendamine olulist mõju ettevõtte finantsandmetele. Ettevõtte müügitulu kujuneb olulises osas piiratud aja jooksul klientidele osutatavatest teenustest. Ettevõtte müügitulu kajastamine ja mõõtmine ei muutu oluliselt IFRS 15 rakendamisel tulenevalt ettevõtte tegevusest ja müügitulu liikidest.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõttele.

2.3 Välisvaluuta konverteerimine

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Ettevõtte finantsaruannetes kajastatavad kirjed arvestatakse ettevõtte põhilise majanduskeskkonna valuutas (nn arvestusvaluuta). Raamatupidamise aastaruanne on koostatud eurodes, v.a juhul, kui sellele on viidatud teisiti.

(b) Tehingud ja saldod

Välisvaluutas toimunud tehingud on ümber arvestatud arvestusvaluutasse, kasutades tehingupäeval või väärtuse hindamise päeval (kui toimub ümberhindamine) kehtinud Euroopa Keskpanka vastava valuuta ametlikku noteeringut. Kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, võetakse aluseks valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametlik noteering euro suhtes. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu seisuga kehtinud Euroopa Keskpanka ametliku noteeringu või, kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel euro suhtes. Ümberhindamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud efektiivse riskimaandajana kajastatavate rahavoo riskimaandamisinstrumentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid, mida kajastatakse muus koondkasumis. Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude ja -kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena.

2.4 Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on finantsseisundi aruandes jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

2.5 Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalet vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumuliseeritud kulumi ja väärtuse languse võrra. Ostetud põhivarade soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb valmistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele, teenustele ning tööjõule.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumendiga, kapitaliseeritakse laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui laenukasutuse kulutused on tekkinud ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle valmistamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse finantsseisundi aruandest maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil jaotades soetusmaksumuse kuni lõppväärtuseni vara hinnangulise kasulikule elueale järgmiselt:

Masinad ja seadmed, sh	
töömashinad ja mehhanismid	2-13 aastat
infotehnika	2-5 aastat
mõõdetehnika	2-7 aastat
muu inventar	2-7 aastat.

Põhivara eeldatavat kasulikkust eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikkust eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Vara bilansiline maksumus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui vara bilansiline maksumus on kõrgem tema hinnangulisest kaetavast väärtusest (lisa 2.7).

Põhivara müügist saadud kasumite ja kahjumite leidmiseks lahutatakse müügitulust müüdüd varade jääkväärtus. Vastavad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud” või „Muud tegevuskulud”.

2.6 Immateriaalne vara

Immateriaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on ettevõtte poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalset põhivara (v.a firmaväärtus) amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul. 2017. aasta märtsis võeti immateriaalse põhivarana arvele Enefit280 tehnoloogilise lahenduse edasiarendus. Kasulikuks elueaks hindas ettevõtte juhatus 10 aastat.

Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse juhul, kui eksisteerib sellele viitavaid asjaolusid, samamoodi materiaalse põhivara väärtuse languse hindamisega (v.a firmaväärtus). Määramata tähtajaga immateriaalse põhivara ning kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetavat väärtust kontrollitakse kord aastas, võrreldes nende kaetavat väärtust bilansilise jääkväärtusega.

2.7 Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid (näiteks firmaväärtust ja immateriaalseid varasid, mis ei ole veel kasutamiseks valmis) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas nende väärtuse langust. Amortiseeritavate varade ja maa puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Vara väärtuse languse kahjumit kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha lahutatud müügikulutused, pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust hinnatakse juhul, kui sellele viitavad võimalikud järgmised asjaolud:

- sarnaste varade turuväärtus on langenud;
- üldine majanduskeskkond ja turusituatsioon on halvenenud, mistõttu on tõenäoline, et varadest genereeritav tulu väheneb;
- turu intressimäärad on tõusnud;
- varade füüsiline seisund on järsult halvenenud;
- varadest saadavad tulud on väiksemad planeeritust;
- mõningate tegevusvaldkondade tulemused on oodatust halvemad;
- teatava raha teeniva üksuse tegevus kavatakse lõpetada.

Samuti kontrollitakse väärtuse langust, kui ettevõtte tuvastab teisi vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Raha teenivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse kohe kasumiaruandes kuluna.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et eelmistel aastatel vara, v.a firmaväärtuse, kohta kajastatud kahjumit väärtuse langusest enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Iga sellise asjaolu esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust uuesti. Vastavalt testi tulemustele võidakse allahindlus kas osaliselt või täielikult tühistada. Firmaväärtuse väärtuse langusest kajastatud kahjumit järgmisel perioodil ei tühistata.

2.8 Finantsvarad

2.8.1 Klassifitseerimine

Ettevõttele kuuluvad finantsvarad on klassifitseeritud kategooriasse laenu ja nõuded. Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on finantsvarade soetamise eesmärk. Finantsvara kategooria määrab juhatuse finantsvara esmasel kajastamisel.

Laenu ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on aruande perioodi lõpu seisuga üle 12 kuu. Sellisel juhul kajastatakse neid pikaajaliste varadena. Laenu ja nõuete kategoorias on

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials M.A.
Kuupäev/date 22.06.18
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid“, „Nõuded seotud osapoolte vastu“ ja „Nõuded ostjate vastu“.

Ettevõtte on pikaajalised laenukohustused liigitanud õiglase väärtuse hierarhia tasemele 3. Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse hindamismeetodeid kasutades. Hindamismeetodid maksimeerivad jälgitava turu andmete kasutamist, seal kus see on kättesaadav, ja toetuvad nii vähe kui võimalik üksuse spetsiifilistele hinnangutele. Kui kõik olulised instrumendi õiglase väärtuse määramiseks nõutud sisendid on jälgitavad, kajastuvad instrumendid tasemel 2 ning kui informatsioon sisendite kohta ei ole jälgitav, kajastuvad instrumendid tasemel 3.

2.8.2 Kajastamine ja mõõtmine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse kasutades väärtuspäevapõhist arvestust. Finantsvarad, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, millele liidetakse tehingukulud. Ettevõtte lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või on üle antud ja üle on läinud ka oluline osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest. Laenusid ja nõudeid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvarade võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud ja kahjumid väärtuse langusest tekivad siis ja ainult siis, kui väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid, mis on tekkinud ühe või mitme sündmuse (kahjumit põhjustav sündmus) tagajärjel pärast vara esmast kajastamist ja see kahjumit põhjustav sündmus (või sündmused) mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevase rahavoogusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida.

Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele, võivad olla võlgniku või võlgnike grupi olulised finantsraskused, kohustuste mittetäitmine või maksejõuetus intressi või põhimaksete osas, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine, ning kättesaadavatest andmetest järeldatav tulevaste rahavoogude oluline vähenemine, nagu muutused võlgnevustes või majanduslike tingimuste muutused, mis on seostatavad kohustuste rikkumisega.

Laenude ja nõuete kategooria puhul on väärtuse languse kahjumiks vahe varade bilansilise maksumuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude (v.a tulevased krediidikahjumid, mis ei ole veel tekkinud) nüüdisväärtuse vahel, mida on diskonteeritud finantsvara algse sisemise intressimääraga. Finantsvara bilansilist maksumust vähendatakse ning arvestatud kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Kui laenul on muutuv intressimäär, kasutatakse väärtuse languse arvestamisel diskontomäärana lepinguga määratud sisemist intressimäära. Praktilistel kaalutlustel võib ettevõtte kasutada väärtuse languse määramisel ka õiglast väärtust, mis on arvutatud turul jälgitavate hindade alusel.

Kui järgneval perioodil väärtuse languse summa väheneb ja vähenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset peale väärtuse languse kajastamist (näiteks võlgniku krediidiireitingu paranemine), kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

2.9 Nõuded ostjate ja seotud osapoolte vastu

Nõuded ostjate vastu on ostjatelt laekumata arved tavapärase äritegevuse käigus müüdud kaupade või osutatud teenuste eest.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>M.A.</u> Kuupäev/date <u>22.06.18</u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
--

Nõuded ostjate vastu võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses ja kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning arvestades maha allahindluse reservi. Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine (makse hilinemine üle 90 päeva maksetähtajast). Olulisi nõudeid hinnatakse individuaalselt. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas, mida korrigeeritakse lähtudes olemasolevatest tingimustest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa on vahe nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel ning selle arvutamiseks kasutatakse sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes muude tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus finantsseisundi aruandest välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisel vähendatakse kasumiaruande rida „Muud tegevuskulud”.

Nõuded, mille laekumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks nõueteks. Ülejäänud nõuded ostjate vastu kajastatakse pikaajaliste nõuetena. Pikaajalised nõuded ostjate vastu kajastatakse tõenäoliselt laekuva nõude nüüdisväärtuses. Tõenäoliselt laekuva nõude nominaalväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse nõude laekumistähtajani jäänud perioodi jooksul intressituluna, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.10 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse arvelduskontosid pankades, v.a. arvelduskrediiti. Arvelduskrediiti kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajaliste laenukohustuste või laenuõuete koosseisus.

2.11 Osakapital ja kohustuslik reservkapital

Osad kajastatakse omakapitali koosseisus.

Üldkoosoleku poolt otsustatud, kuid äriregistris veel registreerimata osad kajastatakse omakapitali real „Registreerimata osakapital”.

Äriseadustiku nõuete kohaselt peab ettevõtja moodustama puhaskasumist kohustusliku reservkapitali, mille miinimumsuuruseks on 1/10 osakapitalist. Iga-aastase kohustusliku eraldise suurus on 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kuni reservkapitali määra täitumiseni. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta vabast omakapitalist, samuti osakapitali suurendamiseks.

2.12 Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlad hankijatele kajastatakse pikaajaliste kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.13 Võlakohustused

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse (millest

on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes võlakohustuse kehtivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Võlakohustusi kajastatakse lühiajaliste kohustustena, välja arvatud juhul, kui ettevõtte on tingimusteta õigus lükata kohustuse täitmist edasi vähemalt 12 kuu võrra pärast aruandeperioodi lõppu.

2.14 Maksustamine

(a) Dividendi tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2008 kuni 31. detsembrini 2014 oli dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79 väljamakstavalt netosummalt. Alates 1. jaanuarist 2015 on jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. aasta esimene arvesse võetav aasta.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel.

(b) Maksustamine Saksamaal

Residendist juriidilistele isikute ning püsiva tegevuskoha tulu Saksamaal maksustatakse maksumääradega 15% (Corporate income tax), 5,5% (Solidarity Surcharge), 12,6% (Trade Income Tax).

Dividendide väljamaksmist maksustatakse maksumääradega 25% (Flat Rate Withholding Tax), 5,5% (Solidarity Surcharge). Siiski on võimalik taotleda dividendide väljamaksmiseks maksuvabastust.

2.15 Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab ettevõtte prognoositava hüvitise summa ulatuses diskonteerimata kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised on hüvitised, mida makstakse, kui ettevõtte otsustab lõpetada töösuhte töötajaga enne tavapärase pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Ettevõtte kajastab töösuhte lõpetamise hüvitisi varaseimal järgmisel kuupäeval: (a) kui ettevõtte ei saa enam tagasi võtta nende hüvitiste pakkumist ja (b) kui ettevõtte kajastab restruktureerimise kulusid, mis on IAS 37 reguleerimisalas ja mis hõlmab töösuhte lõpetamise hüvitiste maksmist. Kui töötajatele on tehtud pakkumine, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist, kajastatakse töösuhte lõpetamise hüvitised vastavalt pakkumise vastu võtnud töötajate arvule. Hüvitised, mis makstakse välja hiljem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu, diskonteeritakse nüüdisväärtusesse. Restruktureerimiste käigus toimuvate koondamiste puhul moodustatakse koondamiseraldised.

2.16 Tingimuslikud kohustused

Võimalikud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

2.17 Tulude arvestus

Tulu mõõdetakse tavapärase äritegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadava tasu õiglasel väärtuses. Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta ning vähendatuna allahindluste võrra. Tulu kajastatakse ainult siis, kui tulu suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, on tõenäoline, et ettevõtte saab tehingust tulenevat majanduslikku kasu, olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale ning on täidetud alltoodud täiendavad kriteeriumid. Tulu suurust loetakse usaldusväärselt mõõdetavaks ainult siis, kui kõik tehinguga seotud asjaolud on selged.

(a) Teenustasu kajastamine valmidusastme meetodil

Lõpetamata ja lõpetatud, kuid tellijatele veel üle andmata teenustelt saadud tulu kajastamisel rakendatakse valmidusastme meetodit. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadav tulu proportsionaalselt ja samades perioodides teenuse osutamisega kaasnevate kuludega. Valmidusastme meetodil arvestatud tulu, mille kohta ei ole tellijale arvet väljastatud, kajastatakse finantsseisundi aruandes viitlaekumisena. Kui aruandeperioodi lõpu seisuga ületab tellijale esitatud vahearvete summa projektile tehtud kulutused ja sellele vastava tuluosa, kajastatakse tellijatelt enamlaekunud summa viitvõlana.

(b) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

2.18 Tehingud seotud osapooltega

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- a. omanikke (sh osanikke ning osanikke kontrollivaid või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- b. teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (sh osanike teised tütaretevõtted);
- c. tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- d. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid äriühinguid.

3. Finantsriskide juhtimine

3.1. Finantsriskid

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ning hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Ettevõtte üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimiseerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid ettevõtte finantstegevusele. Finantsriskide juhtimise eesmärgiks on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Ettevõtte kasutab finantsriskide juhtimiseks sisseostetud tresooriteenuseid.

(a) Tururiskid

1. Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja -kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi. Kuna seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 puudusid ettevõttel olulised välisvaluutas nõuded ja kohustused, ei ole ettevõtte valuutariskile avatud.

2. Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus muude kui intressimäärariskist või valuutariskist tulenevate turuhindade muutumise tõttu. Ettevõtte ei ole finantsinstrumentidest tulenevale hinnariskile avatud, kuna tal ei ole õiglases väärtuses kajastatavaid finantsinstrumente.

3. Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu. Seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 ei esinenud ettevõttel finantsvaradest ja -kohustustest tekkivat õiglase väärtuse intressimäära riski, kuna ettevõttel puudusid õiglases väärtuses kajastatavad intressikandvad kohustused.

Rahavoogude intressimäära risk tekib ettevõtte ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Ettevõtte pikaajaliste laenude intressimäärad on ujuvad, mis fikseeritakse 6-kuulisteks perioodideks. Ettevõtte ei ole kasutanud intressimäära riski maandamiseks tuletisinstrumente.

Kui seisuga 31. detsember 2017 oleks turuintressimäär (6 kuu EURibor) olnud 100 baaspunkti (31. detsember 2016: 100 baaspunkti) võrra kõrgem/madalam, oleks (kõigi muude näitajate jäämisel muutumatuks) ettevõtte aruandeperioodi kahjum olnud 19 000 euro võrra suurem/väiksem (2016:

16 500 euro võrra suurem/väiksem) seoses ujuva baasintressimääraga pikaajalistelt võlakohustustelt arvestatud intressikulu suurenemise/vähennemise.

(b) Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et ettevõttele tekib rahaline kaotus, mis on põhjustatud finantsinstrumendi teise osapoole poolt, kuna viimane ei suuda oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha pangakontodel ja nõuded ostjate vastu, sh seotud osapoolte vastu.

Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse järjepidevalt klientide maksedistsipliini. Krediidiriski minimeerimiseks hinnatakse potentsiaalse tulevase lepingupartneri maksevõimet lähtudes Äriregistrist, Maksuametist või muudest avalikest allikatest saadavast informatsioonist. Kõikide lepingupartneritega sõlmitakse toodangu ostu-müügi lepingud ning maksetähtaeg võimaldatakse vaid usaldusväärsetele partneritele.

Ettevõtte vabu rahalisi vahendeid hoitakse emaettevõtja kontsernikonto koosseisus oleva pangakontol. Info krediitdireitingute kohta on avalikustatud lisa 9.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa aruandeperioodi lõpu seisuga oli järgmine:

eurodes	31. detsember	
	2017	2016
Arvelduskonto pangas (lisa 8, 9 ja 10)	754 214	415 335
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 7, 8)	77 165	76 354
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisa 8, 9 ja 20)	373 614	-
Kokku krediidiriskile avatud summa	1 204 993	491 689

Seisuga 31. detsember 2017 ettevõttel ebatõenäoliselt laekuvad nõuded puudusid (31. detsember 2016: 2 625 eurot, seoses maksetähtaegade ületamisega).

(c) Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ettevõtte ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu.

Likviidsuse juhtimine toimub nii igapäevaselt kui ka pikemate perioodide lõikes.

Enefit-tehnoloogia edasiseks arendamiseks ja piloottehase ehituseks sõlmis 21. detsembril 2011 Enefit Outotec Technology OÜ täiendavad laenulepingud mõlema omanikuga kogusummas 7 800 000 eurot. Seisuga 31. detsember 2017 oli ettevõttel väljavõetud laenusid summas 3 800 000 eurot (31. detsember 2016: 3 300 000 eurot) (lisa 12).

Majandusaasta lõpu seisuga oli ettevõttel vabu rahalisi vahendeid mahus 754 214 eurot (31. detsember 2016: 415 335 eurot) (lisa 8, 9 ja 10).

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud ettevõtte lühi- ja pikaajaliste kohustuste jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Aruande perioodi lõpust 12 kuu jooksul tasumisele kuuluvate intressi mittekandvate kohustuste summa on võrdne nende bilansilise väärtusega.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2017:

eurodes	Kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 8, 12 ja 20)	-	3 930 682	3 930 682	3 800 000
Muud võlad (lisad 8, 13, 20)	329 886	-	329 886	329 886
Kokku	329 886	3 930 682	4 260 568	4 129 886

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2016:

eurodes	Kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 8, 12 ja 20)	-	3 533 244	3 533 244	3 300 000
Muud võlad (lisad 8, 13, 20)	320 270	-	320 270	320 270
Kokku	320 270	3 533 244	3 853 514	3 620 270

Tulevaste perioodide tulu 31. detsember 2017 seisuga summas 268 889 eurot (31.12.2016: 672 223 eurot) ei ole arvesse võetud likviidsusanalüüsi koostamisel, kuna see ei kuulu tasumisele ettevõtte poolt.

3.2 Kapitaliriski juhtimine

Kapitalina käsitleb ettevõtte omakapitali ja saadud laene. Et tagada kapitalistruktuuri säilitamine või muutmine, võib ettevõtte muuta osanikele makstava dividendi määra, tagastada osanikele nende poolt sissemakstud kapitali, emiteerida uusi osasid või müüa varasid eesmärgiga vähendada finantskohustusi, kaasata võõrkapitali laenude näol.

3.3 Õiglane väärtus

Ettevõtte hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 bilansilistest väärtustest.

Finantskohustuste õiglane väärtus leitakse tulevaste lepinguliste rahavoogude diskonteerimisel turu intressimääraga, mis on kättesaadav ettevõtte sarnastele finantsinstrumentidele. Kuna kõik ettevõtte pikaajalised laenukohustused on ujuva intressimääraga, mis muutub vastavalt muutustele rahaturu intressimäärades, siis ei erine nende õiglane väärtus bilansilisest väärtusest.

4. Olulised raamatupidamishinnangud ja eeldused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud tingimuslikke varasid ja kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials M.A.
 Kuupäev/date 22.06.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

(a) Põhivara kasuliku eluea hindamine

Põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Juhtkonna hinnang lähtus Outotec GmbH & Co. KG praktilisele kogemusele antud varaga. Seisuga 31. detsember 2017 oli ettevõttel põhivara jääkmaksumuses 4 067 069 eurot (31. detsember 2016: 4 538 115 eurot). Aruandeperioodi põhivara kulum oli 716 865 eurot (2016: 642 621 eurot) (lisad 5, 6). Kui amortisatsioonimäärad muutuksid 10% võrra, muutuks 2017. majandusaasta põhivara kulum 71 865 euro (2016: 64 262 euro) võrra.

(b) Põhivara kaetava väärtuse hindamine

Ettevõttes viiakse vastavalt vajadusele läbi põhivara kaetava väärtuse teste. Põhivara kaetava väärtuse testimisel rakendatakse juhtkonna hinnanguid varade kasutamisest ning müügist tulenevate ja varade hoolduseks ja remondiks vajalike rahavoogude, inflatsiooni- ning kasvumäärade kohta. Hinnangute andmisel võetakse aluseks prognoosid üldise majanduskeskkonna, pakutava teenuse nõudluse ja müügihinna kohta. Kui olukord tulevikus muutub, võib see põhjustada allahindluste tegemise vajadust. Pakutava teenuse hinda mõjutab turu nõudlus. Aruande koostamise seisuga varade väärtuse langust ei esine (lisa 5).

5. Materiaalne põhivara
(eurodes)

	Töõmasinad ja mehhanismid	Info- tehnika	Mõõte- tehnika	Muu inventar	Kokku
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2015	4 635	1 162	4 423 692	8 922	4 438 411
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2016 toimunud liikumised					
Arvestatud kulum	-1 012	-809	-639 108	-1 427	-642 356
Kokku perioodil 1. jaanuar - 31. detsember 2016 toimunud liikumised	-1 012	-809	-639 108	-1 427	-642 356
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2016					
Materiaalne põhivara soetusmaksumuses	8 089	8 360	7 086 587	15 783	7 118 819
Akumuleeritud kulum	-4 466	-8 007	-3 302 003	-8 288	-3 322 764
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2016	3 623	353	3 784 584	7 495	3 796 055
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2017 toimunud liikumised					
Likvideeritud vara soetusmaksumus	-	-761	-	-	-761
Likvideeritud vara kulum	-	761	-	-	761
Arvestatud kulum	-1 011	-353	-632 198	-818	-634 380
Kokku perioodil 1. jaanuar - 31. detsember 2017 toimunud	-1 011	-353	-632 198	-818	-634 380

liikumised

**Materiaalne põhivara seisuga
31. detsember 2017**

Materiaalne põhivara soetusmaksumuses	8 089	7 599	7 086 587	15 783	7 118 057
Akumuleeritud kulum	-5 477	-7 599	-3 934 201	-9 106	-3 956 383
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2017	2 612	-	3 152 386	6 677	3 161 675

2017. aastal viidi läbi Enefit Pilot Plant väärtuse test võttes arvesse ramp-up projekti vara väärtust. Testi tulemusena ei tuvastatud vajadust allahindluseks. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 11% (2016: 11%).

**6. Immateriaalne põhivara
(eurodes)**

	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2015	355 661	355 661
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2016 toimunud liikumised		
Arendusväljaminekud	386 664	386 664
Arvestatud kulum	-265	-265
Kokku perioodil 1. jaanuar - 31. detsember 2016 toimunud liikumised	386 399	386 399
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2016		
Immateriaalne põhivara soetusmaksumuses	762 262	762 262
Akumuleeritud kulum	-20 202	-20 202
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2016	742 060	742 060
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2017 toimunud liikumised		
Likvideeritud vara soetusmaksumuses	-17 206	-17 206
Likvideeritud vara kulum	17 206	17 206
Arendusväljaminekud	245 819	245 819
Arvestatud kulum	-82 485	-82 485
Kokku perioodil 1. jaanuar - 31. detsember 2017 toimunud liikumised	163 334	163 334
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2017		
Immateriaalne põhivara soetusmaksumuses	990 875	990 875
Akumuleeritud kulum	-85 481	-85 481
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2017	905 394	905 394

**7. Ettemaksed ja muud nõuded
(eurodes)**

31. detsember
2017 2016

Lühiajalised ettemaksed ja muud nõuded

Edasisuunatavad nõuded	60 600	60 600
Muud ettemaksed	23 097	25 170
Muud nõuded	16 565	10 479
Maksu- ja Tolliameti ettemaksukonto	222	1 009
Viitlaekumised	-	37 695
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiit	-	8 409
Kokku lühiajalised ettemaksed ja muud nõuded	100 484	147 628

8. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi
(eurodes)

Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes

	31. detsember	
	2017	2016
Laenud ja nõuded		
Nõuded ostjate vastu (lisa 3.1)	-	2 625
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (lisa 3.1, 17)	-	-2 625
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisa 3.1, 9 ja 20)	373 614	-
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 3.1, 9 ja 10)	754 214	415 335
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	1 127 828	415 335

Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes

	31. detsember	
	2017	2016
Finantskohustused		
Laenukohustused seotud osapooltele (lisa 3.1, 12 ja 20)	3 800 000	3 300 000
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisa 3.1 ja 13)	173 081	100 206
Muud võlad seotud osapooltele (lisa 3.1 ja 20)	425 694	892 287
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	4 398 775	4 292 493

9. Finantsinstrumentide krediitkvaliteet
(eurodes)

Finantsvarade, mille maksetähtaega pole ületatud ja mida pole alla hinnatud, krediitkvaliteedi hinnangu aluseks on reitinguagentuuride poolt antud krediidireitingud või nende puudumisel klientide ja seotud osapoolte varasem krediitkäitumine.

	31. detsember	
	2017	2016
Arvelduskonto pangas		
Pangas, mis omab Moody's krediidireitingut Aa2 (lisa 3.1, 8 ja 10)	754 214	415 335
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisa 3.1, 8 ja 20)	373 614	-
Kokku nõuded seotud osapoolte vastu	373 614	-

Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

Nõuded ostjate vastu, kes ei oma sõltumatut krediidireitingut ja muud nõuded

(lisad 3.1, 7 ja 8)	77 165	82 033
Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	77 165	82 033

10. Raha ja raha ekvivalendid (eurodes)

	31. detsember	
	2017	2016
Arvelduskonto pangas (EUR) (lisad 3.1, 8 ja 9)	754 214	415 335
Kokku raha ja raha ekvivalendid	754 214	415 335

Aruandeperioodil ettevõtte vabu rahalisi vahendeid tähtajalistele hoiustele ei paigutatud.

Enefit Outotec Technology OÜ arvelduskonto AS SEB Pangas kuulub Eesti Energia ASi kontsernikonto koosseisu.

Kontsernikonto haldajaks on Eesti Energia AS. Vastavalt kontsernikonto lepingule vastutavad kontserni liikmed pangale tasumata summade eest solidaarselt. Eesti Energia AS kajastab bilansis rahaliste vahenditena kontsernikonto netosaldot ehk vabasid vahendeid. Samu vahendeid kajastatakse rahaliste vahenditena ka bilansis Eesti Energia AS tütarettevõtete poolt individuaalsete arvelduskontode ulatuses.

Seisuga 31. detsember 2017 oli Enefit Outotec Technology OÜ arvelduskontodel kokku rahalisi vahendeid summas 754 214 eurot (31. detsember 2016: 415 335 eurot). Aruandeperioodi lõpu seisuga nõue kontsernikonto vastu puudus (31. detsember 2016: 0 eurot). Enefit Outotec Technology OÜ ei kasutanud 2017. majandusaastal Eesti Energia kontsernikonto arvelduskrediiti (31. detsember 2016: arvelduskrediidi saldo 0 eurot) (lisa 20).

Arvelduskrediidi intressikulud ja tulud on kujunenud vastavalt arvelduskrediidi kasutamise ja raha väljalaenamise mahule. 2017. aastal Eesti Energia ASilt intressitulu ei saadud (2016: 0 eurot). Intressimäärad kehtestab Eesti Energia AS igaks kvartaliks vastavalt Enefit Outotec Technology OÜ poolt laenatud raha keskmisele tegelikule intressimäärale ja Enefit Outotec Technology OÜ kehtestatud riskimarginaalile (lisa 20).

11. Osakapital

Seisuga 31. detsember 2017 oli osaühingu registreeritud osakapital 2 865 eurot (31. detsember 2016: 2 865 eurot). Kõigi osade eest on täielikult tasutud.

Enefit Outotec Technology OÜ osanike otsusega 16. juunist 2016. aastal otsustati suurendada osaühingu osakapitali 1 500 000 euro võrra.

Osakapitali otsustati suurendada osade nimiväärtuse suurendamisega 100 euro võrra ja ülekursiga summas 1 499 900 eurot. Ülekursi suurus seisuga 31. detsember 2017 on kokku 5 500 927 eurot (31. detsember 2016: 5 500 927 eurot).

Osakapitali suurendati mitterahalise sissemaksega nõude tasaarvestamise teel, mille esemeks on omanike ja ettevõtte vahel 19. novembril 2010 sõlmitud ja 21. detsembril 2011 muudetud laenulepingust tulenevad omanike nõuded ettevõtte vastu (lisa 12).

Osaühingu osanikele kuuluvate olemasolevate osade nimiväärtused on alljärgnevad:

1. Osanikule Eesti Energia AS kuuluva Osa nimiväärtus on 1 719 eurot;
2. Osanikule Outotec GmbH & Co. KG kuuluva Osa nimiväärtus on 1 146 eurot.

Vastavalt äriseadustiku nõuetele on ettevõttel kohustus kanda kohustuslikku reservkapitali 1/20 aruandeaasta kasumist. Nii seisuga 31. detsember 2017 nagu ka seisuga 31. detsember 2016 puudus ettevõttel jaotamata kasum, mistõttu reservkapitali kannet teha ei ole võimalik.

12. Võlakohustused

Enefit Outotec Technology OÜ osanike otsusega 16. juunist 2016. aastal otsustati suurendada osakapitali mitterahalise sissemaksega summas 1 500 000 eurot nõude tasaarvestamise teel, mille eesmärgiks on omanike ja ettevõtte vahel 19. novembril 2010 sõlmitud ja 21. detsembril 2011 muudetud laenulepingust tulenevad omanike nõuded ettevõtte vastu.

2017. aastal saadi omanikelt täiendavalt laenu summas 500 000 eurot.

Võlakohustused

(eurodes)

	31. detsember	
	2017	2016
Võlakohustused		
Laen omanikelt (lisad 3.1, 8 ja 20)	3 800 000	3 300 000
Kokku võlakohustused	3 800 000	3 300 000
Võlakohustused nominaalväärtuses (lisa 3.1)	3 800 000	3 300 000
Kokku võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses (lisad 3.1, 8 ja 20)	3 800 000	3 300 000

Laenude põhiosa (nominaalväärtuses) ja tingimused

(eurodes)

	Eesti Energia AS		Outotec GmbH & Co. KG	
	2017	2016	2017	2016
Perioodi alguses	1 980 000	2 880 000	1 320 000	1 920 000
Täiendavalt antud laenud	300 000	-	200 000	-
Tasaarveldatud laenud (lisad 11, 12)	-	-900 000	-	-600 000
Perioodi lõpus	2 280 000	1 980 000	1 520 000	1 320 000

Laenud on nomineeritud eurodes.

Ettevõtte osanike otsusega 28. detsembrist 2016 pikendati pikaajaliste võlakohustuste tagastamise tähtaega 31. detsembrini 2019.

Laenude tagatisena ei ole ettevõtte vara panditud.

Laenude intressimäärad on ujuvad ning fikseeritud 6-kuulisteks perioodideks. Laenude kaalutud keskmine intressimäär seisuga 31. detsember 2017 oli 6 kuu EURibor + 3,71% (31. detsember 2016: 6 kuu EURibor + 3,71%).

Laenud nominaalväärtuses tagasimaksetähtaja järgi

(eurodes)

	31. detsember	
	2017	2016
Kuni 1 aasta	-	-
1 – 5 aastat	3 800 000	3 300 000
Kokku laenud nominaalväärtuses tagasimaksetähtaja järgi (lisad 3.1, 8 ja 20)	3 800 000	3 300 000

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials M.A.
Kuupäev/date 22.06.18
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

13. Võlad hankijatele ja muud võlad
(eurodes)

	31. detsember	
	2017	2016
Võlad hankijatele (lisad 3.1 ja 8)	49 185	27 301
Maksuvõlad	91 827	24 523
Muud viitvõlad	32 069	48 382
<i>sh võlad töötajatele</i>	24 686	33 512
Kokku võlad hankijatele ja muud võlad	173 081	100 206

14. Tulevaste perioodide tulud
(eurodes)

Tulevaste perioodide tuludena on kajastatud saadud ettemaksed seoses pikaajalise koostööleppega Enefit American Oil'ga Utah' põlevkivi uuringuteks ja töötlemise võimaluste väljaselgitamiseks.

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Saadud ettemaks	672 223	1 075 556
Kajastatud tuludena perioodi jooksul	403 334	403 333
Kokku tulevaste perioodide tulud (lisa 20)	268 889	672 223
<i>sh lühiajaline osa</i>	268 889	403 333

15. Müügitulu
(eurodes)

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Põlevkivi testtööd Enefit-seadmega (EMTAK 72191)	756 330	670 656
Litsentsitasud	559 190	-
Kokku müügitulu	1 315 520	670 656

16. Kaubad, toore, materjalid ja teenused
(eurodes)

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Allhanketööd	56 070	35 528
Hoonete ja ruumide kulud	2 202	3 476
Transpordikulud	8	252
Materjalid ja varuosad	-	3 836
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	58 280	43 092

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials M.A.
 Kuupäev/date 22.06.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

17. Mitmesugused tegevuskulud
(eurodes)

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Uuringud ja konsultatsioonid	60 220	3 530
Infotehnoloogiakulud	38 268	40 253
Hoonete, ruumide kulud	27 164	42 675
Lähetuskulud	20 290	18 643
Avalike suhete kulud	8 966	39 898
Turva- ja üldkindlustuskulud	6 434	8 801
Bürookulud	3 942	2 978
Töökaitsealased kulud	548	2 198
Maksud ja lõivud	297	502
Telekommunikatsioonikulud	137	1 416
Kahjum ebatõenäolistest võlgadest (lisad 3.1, 8)	-	2 625
Transpordikulud	-	206
Kokku mitmesugused tegevuskulud	166 266	163 725

18. Tööjõukulud
(eurodes)

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Põhitöötasud (<i>sh üksikisiku sotsiaalmaks</i>)	113 293	132 198
Tulemustasud	13 810	-18 302
Puhkusetasud	2 836	-4 690
Muud toetused	1 400	-
Sotsiaalmaks	23 649	21 683
Töötuskindlustusmaks	2 038	1 933
Kapitaliseeritud töötasukulu	-	-61 114
Kapitaliseeritud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks	-	-20 655
Erisoodustused	296	418
Maksud erisoodustustelt	84	51
Kokku tööjõukulud	157 406	51 522
<i>Keskmine töötajate arv</i>	<i>4</i>	<i>4</i>

19. Finantskulud
(eurodes)

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Intressikulud laenudelt (lisa 20)	127 997	118 834
Muud finantstehingutega seotud kulud	-266	272
Kokku finantskulud	127 731	119 106

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials M.A.
 Kuupäev/date 22.06.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

20. Tehingud seotud osapooltega (eurodes)

Enefit Outotec Technology OÜ osanikeks on Eesti Energia AS (osalus 60%) ja Outotec GmbH & Co. KG (osalus 40%).

Enefit Outotec Technology OÜ raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks osanikke, teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtjaid, tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2017	2016
Tehingud osanikega ning nendega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate üksustega		
Ostetud põhivara (sh arendusväljaminekud) (lisad 5, 6)	245 819	304 894
sh vähemusosanikult	245 819	6 352
Ostetud teenused	31 859	62 089
sh vähemusosanikult	5 000	-
Müüdud kaubad ja teenused	632 590	17 680
sh vähemusosanikule	-	-
Saadud laenud (lisad 3.1, 8, 9 ja 12)	500 000	-
sh vähemusosanikult	200 000	-
Intressikulu laenudelt (lisa 19)	127 997	118 833
sh vähemusosanikult	51 199	47 533
	31. detsember	
	2017	2016
Nõuded osanikele ning nendega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele üksustele (lisa8)		
sh nõue teenuste eest	373 614	-
sh vähemusosanikule	373 614	-
	-	-
	31. detsember	
	2017	2016
Kohustused osanikele ning nendega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele üksustele (lisad 3.1, 8 ja 12)		
sh võlg teenuste eest	4 225 695	4 192 287
sh vähemusosanikule	91 455	161 744
sh intressivõlg omanikele	89 748	135 564
sh vähemusosanikule	65 341	58 311
sh ettemaks omanikelt	26 136	23 324
sh vähemusosanikult	10	10
sh muud tulevaste perioodide tulud*	10	10
sh vähemusosanikult	268 889	672 222
sh laen omanikelt	-	-
	3 800 000	3 300 000

sh vähemusosanikult

1 520 000

1 320 000

* Saadud ettemaksed on seotud pikaajalise koostööleppesega Enefit American Oil'ga Utah' põlevkivi uuringuteks ja töötlemise võimaluste väljaselgitamiseks.

Enefit Outotec Technology OÜ on võimalik kasutada Eesti Energia ASilt saadud arvelduskrediiti. Aruandeperioodil oli keskmine arvelduskrediidi intressimäär 0% aastas (2016: 0%).

2017. majandusaastal ega võrdlusperioodil seotud osapoolte nõuete osas ei ole moodustatud allahindluseid.

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

2017. majandusaastal juhatuse liikmetele tasu ei makstud (2016: 15 450 eurot). Nõukogu liikmetele aruandeperioodi ega 2016. aasta jooksul ei arvestatud tasusid. Nõukogu liikmete ennetähtaegse tagasikutsumise või volituste lõppemisel uue teenistuslepingu mittesõlmimisel ei kaasne ettevõtte hüvitise maksmise kohustust. Juhatuse liikme tagasikutsumisel enne lepingu tähtaja möödumist maksab ettevõtte kompensatsiooni kolme kuu lepingujärgse tasu summas.

21. Tingimuslikud varad ja kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv.

Aruandeaastal ei ole maksuhalduri poolt ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli algatatud.

Ettevõtte juhatuse hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Enefit Outotec Technology OÜ osanikele

Meie märkusega arvamus

Meie arvates, välja arvatud lõigus „Märkusega arvamuse alus“ kirjeldatud asjaolu võimalik mõju, kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt Enefit Outotec Technology OÜ (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie poolt auditeeritud Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Märkusega arvamuse alus

Ettevõtte bilanss sisaldas 31. detsembri 2017 seisuga materiaalsel ja immateriaalsel põhivara bilansilises maksumuses 4 067 tuhat eurot. 2017. ja 2016. majandusaastal esinesid IAS-is 36 kirjeldatud vara väärtuse langusele viitavad asjaolud. Ettevõtte koostas vara väärtuse testi materiaalse ja immateriaalse põhivara kaetava väärtuse hindamiseks 31. detsembri 2017 ja 31. detsembri 2016 seisuga, mille tulemusena ei tuvastatud vara väärtuse langust. Meil puudusid praktilised auditi protseduurid, mis võimaldaksid meil saada piisavat kindlust juhtkonna poolt väärtuse testis kasutatud eelduste osas. Eeltoodust tulenevalt ei ole meil võimalik hinnata, kas põhivara kaetav väärtus seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 seisuga on vähemalt võrdne selle bilansilise maksumusega ning kas ja millises summas võib eeltoodust tulenevalt olla aruandeperioodi kasum ülehinnatud ja/või võrdlusperioodi kahjum alahinnatud ning varad ja omakapital seisuga 31. detsember 2017 ja/või 31. detsember 2016 ülehinnatud.

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie märkusega arvamuse avaldamiseks.

Oleme Ettevõtte sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kookuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;

- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vandeaudiitor, litsents nr 287

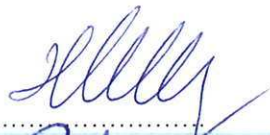
Jüri Koltsov
Vandeaudiitor, litsents nr 623

22. juuni 2018

JUHATUSE LIIKMETE ALLKIRJAD MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Enefit Outotec Technology OÜ 31. detsember 2017 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu audiitori aruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Osaühingu juhatus on koostanud tegevusaruande, raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.

	Nimi	Kuupäev	Allkiri
Juhatus			
Juhatus liige	Tarvi Thomberg	21.06.18	
Juhatus liige	Robert A. Mergler	21.06.18	

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Juhatus teeb osanike üldkoosolekule ettepaneku kanda 31. detsember 2017 lõppenud aruandeperioodi kasum 88 021 eurot eelmiste perioodide jaotamata kahjumi katmiseks.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus muude loodus- ja tehnikateaduste vallas	72191	756330	57.49%	Jah
Muu mujal liigitamata kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	74901	559190	42.51%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4652222
Faks	+372 7152200
E-posti aadress	Tarvi.Thomberg@energia.ee
E-posti aadress	technology@enefitoutotec.com